

GELİR DAĞILIMININ EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNE ETKİSİ: ÜST ORTA GELİR GRUBU ÜLKELERE YÖNELİK PANEL VERİ ANALİZİ

The Effect Of Revenue Distribution On Economic Growth: Panel Data Analysis For Upper Middle Income Countries

Ayşe ERYER

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, 100/2000 YÖK Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş/Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-6556-1605

Tuğba KONUK

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, 100/2000 YÖK Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş/Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-7381-4131

Cite As: Eryer, A. & Konuk, T. (2021). “Gelir Dağılımının Ekonomik Büyüme Üzerine Etkisi: Üst Orta Gelir Grubu Ülkelere Yönelik Panel Veri Analizi”, International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 7(46): 1417-1423.

ÖZET

İktisat biliminin temel konularından biri gelir dağılımıdır. Gelir dağılımının adaletli olması konusu ise son dönemlerde genel olarak bütün ülkelerin iktisat politikalarının temel amaçlarından biri olarak dikkat çekmektedir. Gelir dağılımı, hem sosyal hem de ekonomik bir problem olarak görülmektedir. Kişisel gelir dağılımının hesaplanmasında temelde iki ölçüt kullanılmaktadır. Bunlardan biri Gini Katsayısı iken diğeri de Lorenz Eğrileri'dir. Genelde ekonometrik analizlerde gösterge olarak daha çok Gini katsayısı tercih edilmektedir. Bir ülkenin yıllar itibariyle Gini katsayıları ile sosyal ve makroekonomik göstergeleri arasında ilişkiler kurularak değişkenler arasındaki etkileşim tespit edilebilmektedir. Bu çalışmada ekonomik büyüme ve gelir dağılımı arasındaki ilişki 20 üst orta gelir grubuna sahip ülke için Panel Veri Analizi tekniği kullanılarak test edilmiştir. Yapılan analiz sonucuna göre ise gini katsayısındaki artışlar ekonomik büyümeyi azaltmaktadır. Bulunan bu negatif ilişki literatürü desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelir Dağılımı, Ekonomik Büyüme, Üst Orta Gelir Grubu

ABSTRACT

Income distribution is one of the basic subjects of economics. The issue of fair income distribution has been drawing attention as one of the most important objectives of the economic policies of all countries in general. The issue of income distribution is seen as both a social and an economic problem. There are two basic criteria in the calculation of personal income distribution. One of them is the Gini Coefficient and the other is Lorenz Curves. Generally, Gini coefficient is preferred in econometric analysis. By establishing relationships between the Gini coefficients of a country over the years and its social and macroeconomic indicators, the interaction between variables can be determined. In this study, the relationship between economic growth and income distribution was tested using Panel Data Analysis technique for 20 upper middle income countries. According to the analysis results, increases in the gini coefficient decrease economic growth. This negative relationship found supports the literature.

Key Words: Income Distribution, Economic Growth, Upper Middle Income Group

1. GİRİŞ

Sanayi Devriminden sonra gündeme gelen gelir eşitsizliği bilhassa 1980'li yıllardan sonra artış göstermeye başlamıştır. Gelir seviyesi düşük olan ülkeler mali serbestleştirmeye hazır olmadan dışa açılma aşamasına girmişler, güçlü olmayan ekonomilerini önemli güçlerin etkisine maruz bırakmışlardır. Mali serbestleştirme bir yandan ekonomik büyümeyi olumlu etkilerken bir yandan da gelir eşitsizliğinin artmasına neden olmuştur. Dolayısıyla gelişmekte olan ülkelere yaşam standartları yükselmemiş, gelir dağılımında büyük eşitsizlikler görülmüştür (Danışoğlu, 2004:216-217). Gelir eşitsizliğini ölçen temel göstergelerden biri Gini katsayısıdır. Bu katsayı, gelirin toplumdaki insanlar arasında ne kadar adil dağıtılıp dağıtılmadığını göstermektedir. Gini değeri, 1 ve 0 arasında bir değer alır. Bu değer 1'e yaklaştığında gelir dağılımındaki adaletsizlik artmakta; 0'a yaklaştığında gelir dağılımındaki adaletsizlik azalmaktadır (Yanar ve Şahbaz, 2013: 61).

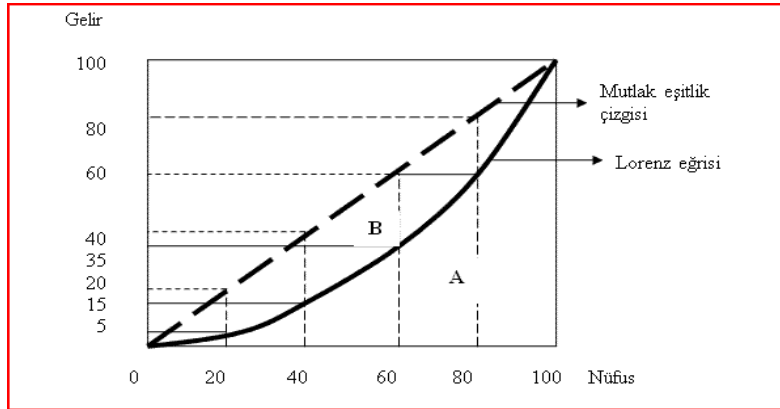
Kişi başına düşen milli geliri bir ülkenin ne denli fazla olursa olsun eğer yıllık gelir üretim faktörleri ve bireyler arasında adaletsiz bir biçimde dağıtılıyorsa gerçek anlamda bu ülkede siyasal, sosyal ve ekonomik dengeden bahsedilemez. Çünkü, gelir eşitsizliği yalnızca ekonomik bir problem değil aynı zamanda ülkedeki vatandaşların refah düzeyini etkileyen sosyo-ekonomik bir olay olarak değerlendirilmektedir. Bu yüzden ülke genelinde toplumsal barışın sağlanması, gelişmiş bir toplum düzeyine ulaşmanın temel şartlarından biri gelir eşitsizliğinin azaltılmasıdır (Cural, 2009). Böyle bir durumda gelir eşitsizliği problemini çözmek ve bu konuda politikalar ortaya koyabilmek günümüz şartlarında sosyal devlet anlayışının bir parçası olarak

görülmektedir. Gelir dağılımının sosyal ve siyasal değişkenlerle olan ilişkisini çalışma konusunun dışında tutarak ekonomik değişkenler ile olan ilişkisini değerlendirdiğimizde önemli etkilerle karşılaşabilmekteyiz. Gelir eşitsizliği, toplumun genelinde tasarruf hacmini düşmesi, yatırım fırsatlarının azalması, sermaye birikiminin yavaşlaması, piyasa başarısızlıklarının görülmesi ile beraber gelir seviyelerinin düşmesi ve yoksulluğun artış göstermesi gibi birçok ekonomik sorunun ortaya çıkmasına neden olmaktadır (Ravallion, 2001).

Bu bağlamda, bu çalışmada üst orta gelirli 20 ülkede gelir dağılımının ekonomik büyüme etkisi 2000-2018 dönemi için Panel Veri Analizi yöntemiyle belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın ilk bölümde gelir dağılımı ve ekonomik büyümenin teorik açıdan özeti yer almaktadır. İkinci bölümünde gelir dağılımı ekonomik büyüme ilişkisini ele alan literatür taramasına yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise, gelir dağılımının ekonomik büyüme üzerindeki etkisi panel veri analizi tekniği kullanılarak tahmin edilmiş bulgular sonucunda gelir dağılımındaki artışların ekonomik büyümeyi azalttığı sonucuna varılmıştır.

2. EKONOMİK BÜYÜME VE GELİR DAĞILIMININ TEORİK ÇERÇEVESİ

Ülkenin belli bir dönem içerisinde elde etmiş olduğu milli gelirinin söz konusu o ülkedeki kişiler, hane halkı, toplumsal grup ve bölgeler gibi sosyal sınıflar arasında nasıl paylaşıldığını gösteren kavram gelir dağılımı olarak ifade edilmektedir (Elveren, 2013). Gelir dağılımını matematiksel biçimde hesaplayan çeşitli yöntemler bulunmaktadır. Literatürde daha çok kullanılan yöntemlerden biri Lorenz eğrisidir.

Şekil 1: Lorenz Eğrisi, (Alyu, 2019:48)

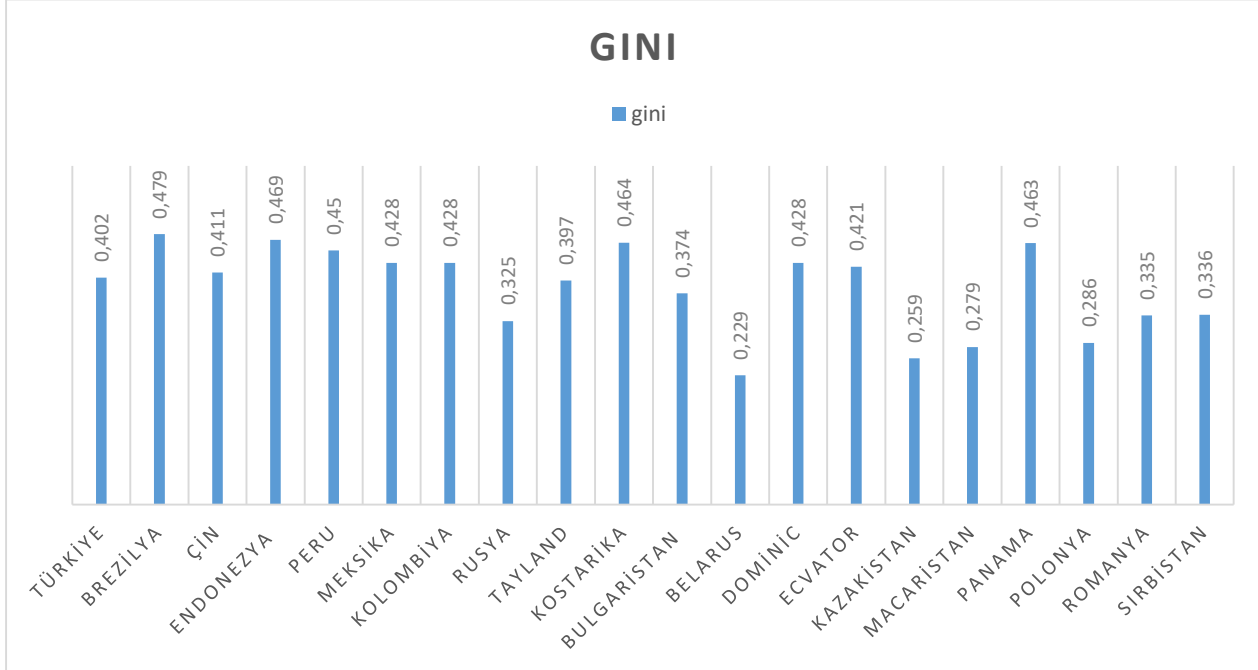
Lorenz eğrisi, gelir dağılımının adil olup olmadığına ilişkin en yaygın kullanılan ölçütlerden biridir (Alyu, 2019:48). Bu ölçüt Toplumun ne kadarı, milli gelirden hangi miktarda pay alır sorusunun cevabını vermektedir.

Şekil 1 deki yatay eksen nüfusun birikimli yüzdesi, dikey eksen ülkedeki kişisel gelirin birikimli yüzdesi yer almaktadır. Karenin içerisinde 45 derecelik açıyla çizilen kesikli çizgi ise mutlak eşitlik doğrusu olarak ifade edilmektedir. Mutlak eşitlik doğrusu gelirin ülkedeki nüfus gruplarına eşit biçimde dağıtılması olarak ifade edilir. Gelir dağılımı durumunu simgeleyen koyu bir şekilde çizilmiş çizgi ise Lorenz eğrisini göstermekte ve gelir dağılımında adaletsizlik arttığı müddetçe mutlak eşitlik doğrusu çizgisi ile Lorenz çizgisi arasındaki fark genişlemektedir (Acar, 2015). Yani mutlak eşitlik doğrusu ile Lorenz eğrisi arasındaki fark çoğaldıkça gelir eşitsizliği artmakta, bu fark azaldıkça da gelir eşitsizliği azalmaktadır.

Gelir dağılımı adaletsizliğini belirlemede kullanılan diğer yöntem; Gini katsayısıdır. Bu yöntem Lorenz eğrisi yönteminden elde edilmektedir. Gini katsayısı gelir dağılımında adaletsizlik arttıkça 1 değerine yaklaşmakta, eşitsizlik azaldıkça 0 değerine yaklaşmaktadır.

Ekonomistler uzun zamandır ülkelerin birbirinden farklı büyüme oranlarına sahip olduklarını ve ülkeler arasında refah farklılıklarının sebeplerinin nelerden kaynaklanmış olabileceği konularına hep ilgi duymaktadır (Taban ve Kar, 2006:160). Dolayısıyla ekonomik büyüme ekonomistler ve siyasetçiler için her zaman güncel olan bir konu olmuştur. Ayrıca ekonomik büyüme, makro ekonominin en temel alanlarından birisi olduğu için her gelişmişlik seviyesindeki ülke için de önem teşkil etmektedir.

Ekonomik büyüme, bir ekonominin üretim hacminde ortaya çıkan artış olarak ifade edilmektedir. Bir ekonominin üretim hacmindeki artış göstergelerinden biri de Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'da meydana gelen (GSYH) değişimler olarak nitelendirilmektedir (Özel, 2012:64).

Şekil 1. Üst Orta Gelir Grubu Ülkelerin 2018 Yılı Gini Katsayıları(<http://data.oecd.org>)

Şekil 1’de üst orta gelir grubunun gini katsayılarına bakıldığında 2018 yılında gini katsayısı en yüksek ülke Brezilya olarak görülmektedir. Türkiye ise 2018 yılı gini katsayısı 0.402 olarak gerçekleşmiştir.

3.Literatür

Yazar	Dönem	Yöntem	Sonuç
<u>Persson ve Tabellini</u> (1994)	1830-1985	Panel Veri Analizi	Gelir Eşitsizliği Arttıkça Ekonomik Büyüme Azalmaktadır.
<u>Ozdemir vd.</u> (2011)	1992-2007	Panel Veri Analizi	İktisadi büyüme ile Gelir Eşitsizliği Arasında Pozitif Bir ilişki bulunmuştur.
<u>Rubin ve Segal</u> (2015)	1953-2008	GMM	Ekonomik Büyüme ve Gelir Eşitsizliği arasında Pozitif bir ilişki elde edilmiştir.
<u>Kim</u> (2016)	2004-2011	Yatay Kesit Analizi	Pozitif bir ilişki elde edilmiştir.
<u>Topuz ve Yıldırım</u> (2017)	1980-2014	Panel Veri Analizi	Düşük Ve Düşük-Orta Gelirli Ülkelerde Gelir Eşitsizliğindeki Artış Ekonomik Büyümeyle Arttırmakta, Üst-Orta Gelirli Ve Yüksek Gelirli Ülkelerde İse gelir eşitsizliği ekonomik büyümeyle azaltılmaktadır
<u>Tosun ve Çakmak</u> (2017)	2002-2013	Panel Regresyon Analizi	Kişi Başı Gelir Arttıkça Gelir Eşitsizliğinin Önce Azaldığını, Belli Bir Noktadan Sonra İse Arttığını Belirtmiştir
<u>Şahin</u> (2018)	1995-2014	Nedensellik Analizi	Gelir eşitsizliği ile Ekonomik Büyüme Arasında nedensellik bulunamamıştır.
<u>Vo vd.</u> (2019)	1960-2014	GMM	Ekonomik Büyümeden Gelir Eşitsizliğine Doğru tek yönlü bir nedensellik elde edilmiştir. Özellikle Orta Gelirli Ülkelerde Gelir Eşitsizliği Ekonomik Büyümeyle Olumsuz Bir Etki Ortaya Çıkarmaktadır.
<u>Erkişi ve Ceyhan</u> (2020)	1993-2016	Panel Veri Analizi	İktisadi Büyümenin Gelir Dağılımı Adaletini Olumsuz Bir Şekilde Etkilediği Yönünde Bulgular Elde Edilmiştir.

4. AMPİRİK UYGULAMA

4.1. Veri Seti ve Özellikleri

Bu çalışmada ekonomik büyüme - gelir dağılımı arasındaki ilişki 2000-2018 dönemleri arasında üst orta gelirli ülkeler için test edilmiştir. Bu bağlamda çalışmada; 20 üst orta gelirli ülke (Türkiye, Brezilya, Çin, Endonezya, Peru, Panama, Polonya, Romanya, Sırbistan, Meksika, Kolombiya, Rusya, Tayland, Kostarika,

Bulgaristan, Belarus, Dominic, Ekvator, Kazakistan, Macaristan) değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmada kullanılan bağımlı değişken iktisadi büyüme göstergesi olarak logaritması alınmış kişi başı GSYH değişkenidir. Bağımsız değişken ise Gini katsayısıdır. Gelir dağılımı ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin analizinde Panel Veri Analizi yöntemi uygulanmıştır. Analizde kullanılan veri setine ait bilgiler Tablo 3.1’de yer almaktadır:

Çalışmanın analizinde kullanılan değişkenlerle ilgili regresyon modeli ise aşağıdaki gibidir:

$$LGSYH_{it} = \beta_0 + \beta_1 GINI_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

Çalışmada kullanılan model 12 yükselen piyasa ekonomileri için incelenmiştir. Analizde i ; birim boyutunu, t , zaman boyutunu göstermektedir.

($i=1 \dots 12$) ve ($t=2000 \dots 2018$)

Tablo 3.1. Veri Seti Özellikleri

Değişken	Açıklaması	Kaynağı
GSYH	Kişi Başına Düşen Gayri Safi Yurt İçi Hasıla(2010 Sabit Fiyatlar)	WDI
GINI	Gini Katsayısı	SWIID

3.3. Yöntem ve Tahmin Sonuçları

Panel veri analizine geçmeden önce üst orta gelirli ülke grubu için analizde kullanılan değişkenlere ait tanımlayıcı istatistikler Tablo 3.2’de sunulmuştur. Tablo 3.2’de modelde kullanılan değişkenlerin 2000-2018 dönemi arasındaki maksimum ve minimum değerleri ile ortalama ve standart sapma değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 3.2 Tanımlayıcı İstatistikler

Değişkenler	Gözlem	Ortalama	Mak.	Min.
LGSYH	380	8.8252	9.7228	7.4775
LGINI	380	0.3970	0.229	0.543

Tablo 3.2’ye göre iktisadi büyümeyi temsil eden LGSYH’ minimum ve maksimum %7.47 ve %9,7 olarak gerçekleşmiştir. Üst orta gelirli ülkelerde gelir dağılımının minimum ve maksimum değeri% 0.54 ve %0.22olarak gerçekleşmiştir.

Model seçiminde klasik modelin mi, sabit etkiler (Fixed) modelinin mi ya da tesadüfi(Rassal) etkiler modelinin mi daha uygun olduğunu tespit etmek, başka bir ifade ile birim ve/veya zaman etkinin olup olmadığını belirlemek için bazı testler bulunmaktadır. Bunlar; Breush- Pagan LM Testi, F Testi ve Hausman Testidir.

En uygun panel veri modeline karar verebilmek için literatürde çeşitli testler yer almaktadır. Öncelikle sabit etkili bir model ile klasik model arasında karar verebilmek için ANOVA F testi kullanılmaktadır (İmre, 2018:74). F testi parametrelerin birimlere göre farklı olup olmadığını tespit etmek için kullanılan bir yöntemdir. Analizlerde kullanılan parametreler birimlere göre farklı değilse Havuzlanmış En Küçük Kareler Modeli (Klasik Model) geçerlidir. F istatistiğinin temel hipotezi şu şekilde kurulmaktadır (Yerdelen Tatoğlu, 2020: 213). H_0 : Birim(Zaman) etkisi sıfıra eşittir. Yapılan analiz sonucunda H_0 hipotezi red edilmezse birim ve/veya zaman etkinin olmadığı, modelin HEKK ile tahmin edilmesi gerektiği neticesine ulaşılmaktadır.

Panel veri modellerinde birim ve /veya zaman etkinin olup olmadığını test eden diğer test ise LR “Olabilirlik Oranı Testi”dir. Bu testte H_0 hipotezi, “Birim(zaman) etkinin standart hatası sıfıra eşittir” şeklinde kurulmaktadır (Yerdelen, Tatoğlu, 2020:213). Burada da H_0 hipotezi red edilirse birim ve/veya zaman etkinin olduğuna belirlenir, yani klasik modelin uygun olmadığına karar verilmektedir.

Panel veri modellerinde LR testi ve F testi sonucunda birim ve /veya zaman etkinin olduğu belirlendikten sonra bu etkinin tesadüfi mi yoksa sabit etkili mi olduğuna karar verebilmek için Hausman Testi kullanılmaktadır. Hausman testi tesadüfî veya sabit etkili modellerde hangisinin çalışma için daha uygun olduğunu tespit etmek için kullanılan bir testtir(Oğuz, 2018:53). Sabit ve tesadüfi etkiler modelleri arasındaki temel fark, birim etkilerin bağımsız değişkenlerle korelasyonlu olup olmadığı durumudur. Şayet aralarında korelasyon yok ise , tesadüfi etkiler modeli daha etkin ve geçerlidir. Bu bağlamda Tablo 3.3 F, LR ve Hausman Test sonuçlarını göstermektedir.

Tablo 3.3. Panel Veri Analizi Tahminci Test Sonuçları

	İstatistik Değerleri	Olasılık (Prob)Değerleri
F Testi	60,64*	0.000
LR Testi	439,47*	0.000
Hausman Testi	5,38*	0.023

Not: %1 anlamlılık düzeyini göstermektedir

Tablo 3.3'te görüldüğü gibi Birim ve /veya etkinin geçerliliği için yapılan F ve LR Testi sonucunda H_0 hipotezinin red edilmiştir. Başka bir ifade ile kurulan modelde birim etki vardır. Zaman etkinin geçerliliğini sınamak için yapılan tüm testler neticesinde ise H_0 hipotezinin red edilmediği bulunmuştur Bu nedenle model tek yönlü bir modeldir. Bu sonucu takiben Hausman Testi istatistiklerine göre olasılık değeri 0.05'ten küçük çıkmıştır. (Prob>chi2=002<0.05). Bu durum tesadüfi etkiler modelinin geçerli olduğu reddetmekte ve çalışmada kurulan sabit etkiler modelinin kullanılmasının uygun olacağını göstermektedir. Diğer bir ifade ile çalışmada kurulan modelin tek yönlü birim etkilerin olduğu ve uygun modelin sabit(fixed) etki modeli olduğu belirlenmiştir

Panel veri analizlerinde kullanılan modellerde temelde heteroskedasite, otokorelasyon, birimler arası korelasyon problemlerinin olmadığı varsayılmaktadır. Kurulan ekonometrik modellerde bu sorunların olması tahmin edilen parametlerde etkinlik kaybının yaşanmasına, standart hataların yanlış tahmin edilmesine yol açmaktadır. Bundan dolayı model tahmin edildikten sonra bu sorunların olup olmadığını tespit etmek gerekmektedir (Oğuz ve Sökmen, 2020:217) bu varsayım testlerinden ilki heteroskedasite testidir. Bu testte temel ve alternatif hipotez şu şekilde kurulmaktadır (Yerdelen Tatoğlu, 2020:236).

$$H_0 : \sigma_i^2 = \sigma^2 \text{ (Birimlere göre heteroskedasite yoktur)}$$

$$H_1 : \sigma_i^2 \neq \sigma^2 \text{ (Birimlere göre heterokedasite vardır)}$$

Çalışmada kurulan modelin sabit etkili Heterokedasite Varsayım testi analiz sonuçları Tablo 3.4.'te gösterilmektedir.

Tablo 3.4. Sabit Etki Modeli Birimlere Göre Modified Wald Testi Analiz Sonuçları

	χ^2	Prob. Değeri
Model	76782,95*	0.0000

Not: *%1 anlamlılık düzeyini göstermektedir.

Sabit etkiler modelinde birimlere Heteroskedasitenin varlığının Değiştirilmiş Wald Testi ile sınındığı Tablo 3.4.'te temel hipotez rededilmekte ve varyansın birimlere göre değiştiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla modelde birimlere göre Heteroskedasitenin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır

Tablo 3.5'te otokorelasyon sorununun olup olmadığı Bhargava, vd., tarafından önerilen Durbin Watson testi ile ve Baltagi-Wu tarafından önerilen LBI otokorelasyon testi kullanılarak belirlenmeye çalışılmıştır. Her iki testte de otokorelasyon katsayısının sıfıra eşit olduğu H_0 temel hipotezi test edilmektedir. Literatürde otokorelasyon test sonuçlarının 2 ve üzeri olması söz konusu modellerde otokorelasyon probleminin olmadığını gösterirken, bu değerlerin 2'nin altında bir değer olması modellerde otokorelasyon probleminin var olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.5. Otokorelasyon Test Sonuçları

Modified Bhargava vd.Durbin Watson	0.0510
Baltagi –Wu LBI	0.3377

Tablo 3.5 Sabit(fixed) etki modelinde otokorelasyon test sonuçları yer almaktadır. Yapılan her iki test neticesine göre de elde edilmiş olan kritik değerler 2'den küçük bulunmuştur. Bu netice kurulan sabit etki modelinde önemli bir otokorelasyon probleminin var olduğunu göstermektedir.

Sabit(Fixed) etki modelinde birimler arası korelasyonun varlığının sınanması için literatürde çeşitli testler bulunmaktadır. Bu model için birimler arası korelasyonun sınanmasında Friedman ve Pesaran Birimler arası korelasyon testi kullanılmıştır. Birimler arası korelasyon testinde temel hipotez

$$H_0 : \text{Birimler arası korelasyon bulunmamaktadır.}$$

Şeklinde test edilmektedir. Friedman ve Pesaran test sonuçları ise Tablo 3.6.'da gösterilmektedir.

Tablo 3.6. Birimler Arası Korelasyon Test Sonuçları

	x^2	Prob. Değeri
Pesaran Testi	44,706*	0.0000
Friedman Testi	261,963*	0.0000

Not: %1 anlamlılık düzeyini göstermektedir.

Çalışmada kurulan Sabit etki modelinde birimler arası korelasyonun varlığın Friedman ve Pesaran ile test edilmiştir. Tablo 3.6’de görüldüğü gibi bu iki test sonucunda sıfır hipotez reddedilmiş ve Modelde birimler arası korelasyon olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Yapılan tüm analizler neticesinde sabit etkiler modeli için otokorelasyon, heterokedasite ve birimler arası korelasyon sorununun varlığı tespit edilmiştir. Mevcut olan bu problemlerin çözümünde ise Driscoll- Kraay Dirençli Tahminci tahmin sonuçlarına göre elde edilen regresyon analizi sonuçları Tablo 3.7.’da gösterilmektedir.

Tablo 3.7. Driscoll- Kraay Dirençli Tahminci Sonuçları

	Katsayı	Driscoll Kraay St	t	P> t
GINI	-1,5907	0.3115	-5,11	0.000
Sabit	7.317	0.2630	27,82	0.000

Tablo 3.7.’de gösterilen dirençli tahmin sonuçlarına göre üst orta gelir grubu olan 20 ülkede 2000-2018 yılları arasındaki verileri kullanarak elde edilen modelde gini katsayısında meydana gelen 1 birimlik artış ekonomik büyümeyi -1,5907 birim azaltmaktadır. Analiz sonuçlarına göre gelir eşitsizliği ile ekonomik büyüme arasında elde edilen kısa dönemli negatif ilişki literatürü (Kamacı, 2019; Topuz ve Yıldırım, 2017) desteklemektedir.

4. SONUÇ

Gelir dağılımı konusu sosyolojik ve ekonomik anlamda ülke gelirinin vatandaşlarına adaletli bir biçimde dağılmasını sağlayarak sürdürülebilir bir büyümeyi yakalamak noktasında oldukça önem arz etmektedir. Üretim faktörleri ne derece adil bir dağılım gösterirse gelir dağılımı da o kadar adaletli olmaktadır. Bilhassa gelişmekte olan ve gelir seviyesi az olan ülkelerde gelir dağılımında ciddi eşitsizlikler söz konusudur. Bu eşitsizlikler gini katsayısı ile ölçülmektedir. Gini katsayısı 0 ile 1 arasında bir değer almaktadır. Bu değer 1’e yaklaşırsa gelir eşitsizliği artar, 0’a yaklaşırsa azalmaktadır.

Gelir dağılımı konusu bir çok makroekonomik değişken üzerinde etkili olmasından dolayı iktisatçıların dikkatini çekmektedir. Bu çalışmada konunun ekonomik büyüme boyutu ele alınmıştır. Bu kapsamda 20 üst orta gelir grubu ülkelerinde 2000-2018 dönemi arasında gelir eşitsizliğinin ekonomik büyüme üzerinde etkisi Panel Veri Regresyon yöntemiyle incelenmiştir. Panel veri regresyon modelini belirleyebilmek için çalışmada F, LM ve Hausman Testinden yararlanılmıştır. Bu yapılan testler sonucunda uygun olan regresyon modeli sabit etkiler modeli olarak belirlenmiştir. Yapılan bu testlerden sonra gelir dağılımı ve ekonomik büyüme için kurulan regresyon modelinde birimler arası korelasyon, otokorelasyon, heteroskedasite sorununun varlığı yapılan varsayım testleri sonucunda tespit edilmiştir. Regresyon modelindeki bu problemleri çözmek için sabit etkiler modelinde Driscoll Kraay dirençli tahminci kullanılmıştır. Driscoll Kraay dirençli tahminci sonucunda regresyon modelinin anlamlı olduğu bulunmuştur. Gelir eşitsizliğindeki 1 birimlik bir artış kısa dönemde ekonomik büyümeyi – 1,5907 birim azaltmaktadır. Analiz sonuçlarına göre gelir eşitsizliği ile ekonomik büyüme arasındaki kısa dönemli negatif ilişki literatürü destekler niteliktedir.

Ülkelerin gelir ve gelişmişlik düzeylerine bağlı olarak gelir dağılımında adaletsizliğin artışı durumunda, transferler ve vergiler ekonomik büyümeyi azaltabilir. Ekonominin etkinliği; ithalat ihracat artışı, yatırım ve harcamaların daha verimli alanlarda kullanılması, doğrudan yabancı yatırımların artışı, yerli sermaye oluşumu ve birikimi, verimli bir işgücü, düşük oranlı enflasyon, gibi politikalar gelir eşitsizliğini azaltmaya yardımcı olacak ve eşitsizliğin doğuracağı sonuçları engelleyecektir.

KAYNAKÇA

Acar, İ. (2015). Türkiye’de Gelir Dağılımı. *HAK-İŞ Uluslararası Emek Ve Toplum Dergisi*, 47.

Alyu, E., 2019. “Gelir Dağılımı Eşitsizliğinin Mikro Ekonomisi: Seçilmiş Ülkeler Üzerine Panel Veri Analizi”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 98s

Baltagi, Badi, H. (2005). *Econometric Analysis Of Panel Data*, Third Edition, John Wiley & Sons, LTD.

- Cural, M (2009). OECD Ülkelerinde Gelir Dağılımının 1980 Sonrası Gelişimi Veeşitsizliği Azaltıcı Müdahaleler. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 74
- Çakmak, A. İ., & Tosun, B., (2017). Ekonomik Büyüme- Gelir Dağılımı İlişkisi: Kuznets Hipotezinin Seçilmiş Ülkeler Üzerine Araştırılması, *KOSBED*, 33, 33-44.
- Danışoğlu A. Ç. (2004). Küreselleşmenin Gelir Eşitsizliği Ve Yoksulluk Üzerindeki Etkileri. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Dergisi*,3(6):215-239.
- Elveren, A. (2013). Gelir dağılımı çalışmaları için bir alternatif: Texas Üniversitesi Eşitsizlik Projesi veri setleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36.
- Erkişi, K., & Ceyhan, T., (2020). İktisadi Büyüme Ve Gelir Dağılımı Adaleti İlişkisi: Bir Panel Veri Analizi, *Sosyoekonomi*, 28(43), 195-212.
- Kamacı, A.,(2019). Yeni Kırılgan Beşli Ülkelerinde Gelir Eşitsizliğinin Ekonomik Büyümeye Etkileri, *Fiscaoeconomia*, 3(3), 58-71.
- Karagöz, M., & Gövdere, B. (2004). Türkiye'nin İhracatının Mekansal Yayılımının Analizi: Lorenz Eğrisi Yaklaşımı. Ankara.
- Kim, J-H. (2016). A Study On The Effect Of Financial Inclusion On The Relationship Between Income Inequality And Economic Growth”, *Emerging Markets Finance And Trade*, 52(2), 498-512.
- Oğuz, S., 2018. “Araştırma Geliştirme Harcamalarının Yüksek Teknolojili Ürün İhracatına Etkisi: OECD Ülkeleri Üzerine Bir Panel Veri Analizi”, *Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi*, 68s.
- OECD, (2021). <https://Data.Oecd.Org/>
- Oğuz, S., Ve Sekmen, A., Araştırma Geliştirme Harcamalarının Yüksek Teknolojili Ürün İhracatına Etkisi: OECD Ülkeleri Üzerine Bir Panel Veri Analizi, *UIİD-IJEAS*, 209-222.
- Özdemir, D., Emsen, S., Gencer, H.,& Kılıç, H.C., (2011). Ekonomik Büyüme Ve Gelir Dağılımı İlişkiler: Geçiş Ekonomileri Deneyimi, *International Conference On Eurasian Economies*, 440-447.
- Özel, H.A., (2012). Ekonomik Büyümenin Teorik Temelleri, *Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi*, 2(1), 63-72.
- Peçe, M.A., Ceyhan, M.S., & Akpolat, A., (2016). Türkiye’de Gelir Dağılımının Ekonomik Büyümeye Etkisi Üzerine Ekonometrik Bir Analiz, *International Journal Of Cultural And Social Studies*, 2(1), 135-145.
- Ravallion, M. (2001). Growth, Inequality And Poverty: Looking Beyond Averages. *World Development*, 29(11), 1803-1815
- Rubin, A. & D. Segal (2015), The Effects Of Economic Growth On Income Inequality İn The US, *Journal Of Macroeconomics*, (45), 258-273.
- Persson, T. & G. Tabellini (1991), Is Inequality Harmful For Growth? Theory And Evidence, *NBER Working Paper*, 3599, National Bureau Of Economic Research.
- Şahin, D., (2018). Gelişmiş Ülkelerde Finansal Gelişme Ve Gelir Eşitsizliği İlişkisi, 15, 299-322.
- Taban, S. Ve Kar, M., 2006. “Beşeri Sermaye Ve Ekonomik Büyüme: Nedensellik Analizi, 1969-2001”, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), Ss. 159-181.
- Topuz, S.G., & Yıldırım, K., (2017). Gelir Eşitsizliğinin Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkisi, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 57-71.
- Yanar, R. Ve Şahbaz, A. (2013). Gelişmekte Olan Ülkelerde Küreselleşmenin Yoksulluk Ve Gelir Eşitsizliği Üzerindeki Etkileri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 8(3):55-74.
- Yerdelen Tatoğlu F., (2020). Panel Veri Ekonometrisi, Beta Yayınları, 5. Baskı, 413s.
- World Development Indicator, (2021). <https://Databank.Worldbank.Org/Source/World-Development-Indicators>